

Wateroverlast bij melkveehouder Lou Janssen

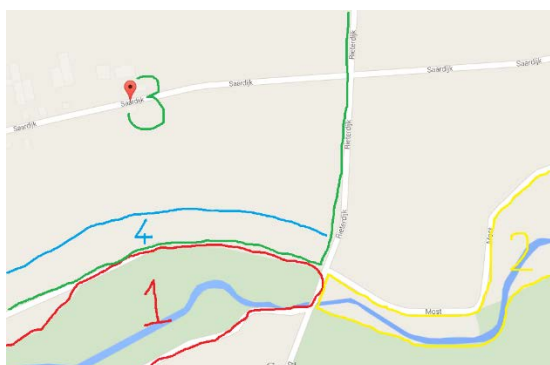
Joris Tielen

Onderzoeksvraag

Wat zijn de oorzaken voor de wateroverlast op de landerijen van melkveehouder Lou Janssen en hoe pakt het waterschap Peel en Maasvallei dit probleem aan?

Gebiedsbeschrijving

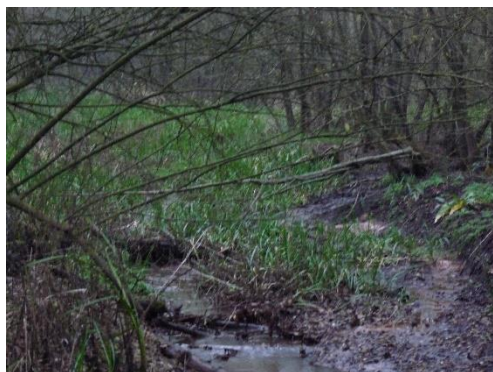
Het onderzoeksgebied betreft de Grote Molenbeek rond de Saardijk/Rieterdijk te Sevenum, Noord-Limburg. Om de oorzaken van de wateroverlast op de landerijen van melkveehouder Lou Janssen te kunnen verklaren heb ik onderscheid gemaakt in de Grote Molenbeek stroomopwaarts van de Rieterdijk (1) en stroomafwaarts van de Rieterdijk (2), vanwege een verschil in vegetatie en onderhoud door het waterschap. Het bedrijf van Lou Janssen (3) betreft een groot gebied rond de Saardijk. Het bouwland dat van belang is voor dit onderzoek, is een strook van 20 à 30 meter breed noordelijk van de Grote Molenbeek (4).

Figuur 1: Grote Molenbeek rond Saardijk/Rieterdijk ^[1].

Resultaten

Melkveehouder Lou Janssen ervaart problemen met een te hoge waterstand in de Grote Molenbeek bij zware regenval. Zijn percelen overstroomd door water uit de Grote Molenbeek, waardoor hij moeilijkheden heeft met werkzaamheden als het oogsten van maïs in het najaar. ^[2]

Figuur 2: Helofyten grassen in de Grote Molenbeek stroomopwaarts Rieterdijk. ^[zelf genomen foto]

Deze wateroverlast wordt veroorzaakt door helofyten graslanden. Pionierssoorten als riet, lisdodde, egelskop en liesgras zijn de grassen die de Grote Molenbeek blokkeren stroomopwaarts Rieterdijk, zie figuur 2. Dit zorgt ervoor dat veel materiaal aanslibt waardoor de

bodem van de Grote Molenbeek hoger komt te liggen en tevens de stroomsnelheid wordt verlaagd. Het gevolg is dat water uit de oevers treedt van de Grote Molenbeek. ^[3]

Figuur 3: Nieuwe helofyten begroeiing in de Grote Molenbeek stroomafwaarts Rieterdijk sinds half november 2013. ^[zelf genomen foto]

Het waterschap Peel en Maasvallei pakt dit probleem aan door eens in de vijf jaar de helofyten begroeiing weg te halen stroomafwaarts Rieterdijk en ca. twintig meter stroomopwaarts Rieterdijk. ^[3] Of dit frequent genoeg is valt te betwijfelen, omdat de helofyten begroeiing in één jaar tijd al snel is terug gegroeid, zoals in figuur 3. Door de maatregelen van het waterschap in 2013 loopt een deel van de percelen van Lou Janssen niet meer onder water, namelijk de meest oostelijke. De meest westelijke percelen lopen wel nog onder water bij zware regenval, omdat de Grote Molenbeek hier nog wel dichtgegroeid is. Het waterschap heeft ervoor gekozen de begroeiing niet helemaal weg te halen omdat de Grote Molenbeek stroomopwaarts Rieterdijk aangewezen is voor natuurontwikkeling, en het weghalen van de helofyten grassen met zware machines zou de natuurontwikkeling niet ten goede komen. Het waterschap verklaart dat de kans groot is dat de helofyten begroeiing vanzelf verdwijnt omdat het hier pionierssoorten betreft. ^[3] Hoe lang dit duurt, is echter niet bekend. Hierdoor zullen de percelen van Lou Janssen nog deels onder water staan bij zware regenval.

Conclusie

De wateroverlast die Lou Janssen ervaart op zijn percelen is het gevolg van het dichtgroeien van de Grote Molenbeek door helofyten graslanden. Het waterschap Peel en Maasvallei heeft dit opgelost door eens in de vijf jaar de begroeiing weg te halen. De problemen die Lou Janssen ervaart op zijn percelen zijn hiermee echter niet volledig opgelost.

Referenties

- ^[1] Google Maps, 30 nov. 2014, www.google.com/maps
- ^[2] Interview met Lou Janssen, afgenomen op 30 nov. 2014. Zie bijlage.
- ^[3] Verdonchot F.A.M., 2013, Analyse Grote Molenbeek, wateroverlast in traject Middenpeelweg tot A73. Geraadpleegd op 7 dec. 2014, http://www.wpm.nl/binaries/content/assets/wpm---website/common/130412_analyse_groote_molenbeek_definitief.pdf

Interview Lou Janssen, melkveehouder te Sevenum

Kunt u een korte omschrijving geven van uw bedrijf?

Mijn bedrijf bestaat uit zestig melkkoeien met dertig jonge koeien. We zorgen zelf voor het voer door het verbouwen van maïs en het houden van graslanden.

Op welke percelen had u last van wateroverlast?

Aan de zuidkant van mijn bedrijf. De akkers en graslanden die liggen aan de molenbeek. De eerste twintig à dertig meter stonden onder water.

In welke mate trad de wateroverlast op?

De eerste twintig à dertig meter van de percelen stonden onder water, waardoor de gezaaide maïsplantjes onder water kwamen te staan omdat deze nog te klein waren. Ook rond de oogsttijd, wanneer er met machines over het land moet worden gereden, is het niet mogelijk dit werk goed te doen omdat de machines wegzakken in de natte grond.

In welke periode speelde dit probleem?

Vanaf het voorjaar van 2010 tot en met nu.

Wat is de oorzaak van de wateroverlast?

De oorzaak is dat de Grote Molenbeek rond de Saardijk niet goed doorstroomd. Verschillende planten wortelen te snel in de beek, waardoor deze dicht groeit. Een bever die huist in de Grote Molenbeek rond de Saardijk zorgt ook voor barricades in de beek. De doorstroomsnelheid wordt zo belemmerd dat het water uit de oevers treedt en op de landerijen stroomt.

Welke maatregelen heeft het waterschap genomen?

Eens in de vijf jaar wordt in de Grote Molenbeek de plantengroei verwijderd.

Hadden deze maatregelen het gewenste effect?

Deze maatregelen waren afdoende om een deel van mijn percelen watervrij te houden, namelijk de percelen net voor de Rietdijk. Het waterschap heeft besloten om de Grote Molenbeek twintig meter stroomopwaarts de Rietdijk vrij te maken van de begroeiing, verder niet in verband met natuurontwikkeling. Hierdoor loopt een deel van mijn percelen stroomopwaarts nog steeds onder water. Ook groeien de planten zo snel terug, dat eens in de vijf jaar waarschijnlijk niet afdoende is.

Heeft u door deze wateroverlast financiële schade opgelopen?

Ja, een deel van de maïsplanten is verdronken in 2010 en 2011, waardoor er extra veevoer moest worden ingekocht.

(Ik heb dit interview maar bij mijn poster ingeleverd, omdat ik anders niet zou weten hoe ik naar deze bron kan verwijzen. Hopelijk is dit geen probleem i.v.m. de regel dat de poster maar één pagina lang mag zijn)